

MØTEPROTOKOLL

Organ: Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse
Dato: 02.02.2022
Tid: 09:00 – 12.00
Sted: Kommunestyresalen
Under ledelse av: Leder av REF, Arve Bergum

Til stede:

	NAVN OG PARTI:	FORFALL:
Leder	Arve Bergum	
Nestleder	Sverre Karper	FO
Medlem	Anne Dina Bjerke	
Medlem	Marit Randi Solberg	
Medlem	Einar Granum	
Medlem	Anne S. Toftemo Kvisberg	
Varamedlem	Laila Engjom	For Sverre Karper

Antall representanter inkl. varamedlemmer: 6

Til stede fra administrasjonen:

Bjørn Rasset

Tilstede fra politisk ledelse:

Ordfører Anette Musdalslien

Godkjenning av innkalling:

Godkjent uten merknad

Godkjenning av sakliste:

Godkjent uten merknad

Behandlingsrekkefølge:

Som innkallingen

Leder bemerker at bekjentgjøringen av tidspunkt for møtene til REF ikke er god nok og ber om bedring av dette.

Delt ut i møtet:

- Orientering om gjennomføring av digital folkeavstemming i Gausdal kommune, vedr. oppløsning av Innlandet fylkeskommune.
- Forslag til vedtak/uttalelser i sakene 1/22, 2/22, 3/22, 4/22, 5/22 og 6/22

Orienteringer:

Aktuelt ved ordfører:

- **Om folkeavstemning om Innlandet fylkeskommune.**
Avspilling av presentasjon i kommunestyret samt utdeling av tilsvarende papirversjon
- **Sykehjem, bofelleskap og leiligheter, kan alle komme på besøk?**
Her må man følge med på kommunens nettside. Det som til enhver tid gjelder er beskrevet her. Et annet alternativ er å ringe til de respektive stedene og spørre om hva som gjelder.
- **Regjeringens tildeling av frie midler til eldre, funksjonshemmede og til psykisk helsevern for 2022.**
Dette beløpet er anslått til ca. kr. 550.000,-. Foreløpig er ingen midler her er konkret disponert.
- **Budsjettmidler til REF for 2022.**
REF behandlet i sak 22/21 punkt om egne budsjettposter for 2022 med 1. Egne arrangementer kr.10.000,- og 2. arrangement av eldredagen kr.15.000,-
Det er ikke avsatt egne budsjettmidler til REF for 2022 annet enn det som er avtalt vedr. avvikling av verdens eldredag 01.10.
- **Dialogprosessen og brukerråd.**
Referatene fra Dialogmøtene er offentlige og publiseres på kommunens nettsider.
Brukerrådene er ikke offentlige møter og publiseres derfor ikke på kommunens nettsider, inntil avklaringer rundt dette er avklart.

Godkjenning av protokoll: Elektronisk godkjenning vedlegges protokollen.

SAKER TIL BEHANDLING:

Sak 1/22

STATSFORVALTERENS SVAR PÅ KLAGE FRA REF AV 15.09.2021

Sak 2/22

COVID 19 PANDEMIEN EVALUERING/ERFARING SÅ LANGT OG VEGEN VIDERE

Sak 3/22

**DIGITAL FOLKEAVSTEMNING OG EVENTUELL OPPLØSNING AV INNLANDET
FYLKESKOMMUNE**

Sak 4/22

NY BEHANDLING AV VEDTAK OM NEDLEGGING AV BJØRKVIN BOFELLESKAP

Sak 5/22

**MÅLTIDER SOM SOSIAL MØTEPlass HVORDAN RETTE OPP SKADEVIRKNINGENE
AV NEDLEGGELSE/ENDRING AV KJØKKENDRIFTEN I VÅRE
OMSORGSINSTITUSJONER**

Sak 6/22

REFERATSAKER/NYE SAKER FRA REF

REF-1/22

Ark.:

Arkivsaksnr.: 22/148

STATSFORVALTERENS SVAR PÅ KLAGE FRA REF AV 15.09.2021

Behandling:

Arve Bergum fremmet følgende forslag til vedtak:

15 september 2021 sendte leder i REF en klage til Statsforvalteren i Innlandet om Kommunedirektørens manglende respekt for gjeldende retningslinjer. Til tross for overskridelser av svarfrist, etterlysning av svar to ganger og nye løfter har Statsforvalteren enda ikke ferdigbehandlet klagen. Rådet ber leder snarest ta kontakt med Statsforvalter for oppfølging av saken.

Votering:

Enstemmig vedtatt

Vedtak:

Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har følgende forslag til vedtak:

15 september 2021 sendte leder i REF en klage til Statsforvalteren i Innlandet om Kommunedirektørens manglende respekt for gjeldende retningslinjer. Til tross for overskridelser av svarfrist, etterlysning av svar to ganger og nye løfter har Statsforvalteren enda ikke ferdigbehandlet klagen. Rådet ber leder snarest ta kontakt med Statsforvalter for oppfølging av saken.

REF-2/22

Ark.:

Arkivsaksnr.: 22/149

COVID 19 PANDEMIEN EVALUERING/ERFARING SÅ LANGT OG VEGEN VIDERE

Behandling:

Arve Bergum fremmet følgende forslag til uttalelse:

Pandemien har vart i to år og synes nå å nærme seg en ny fase hvor strenge smittevernregler ikke lenger synes nødvendige.

Eldre, psykisk syke og personer med funksjonsnedsettelse har vært blant de gausdølene hvor dagliglivet i stor grad har vært preget av pandemien.

Sentrale helsemyndigheter har vært tydelige på at den enkelte kommune bør evaluere pandemiens innvirkning på lokalsamfunnet og hvilke lærdommer vi kan ta med oss.

Vi vet ikke hva fremtiden bringer, men i løpet av en tiårs periode må vi regne med en ny pandemi som vil kreve smitteverntiltak.

REF anbefaler sterkt at kommunen gjennomfører en tverrfaglig evaluering av smitteverntiltakene med tydeliggjøring av viktige læringspunkter fra de to siste årene. Det bør etterfølges av en konkret plan om hvordan vi bedre kan forberede kommunens tjenesteapparat på neste pandemi.

REF ønsker å delta i evalueringen.

Votering:

Enstemmig vedtatt

Vedtak:

Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har følgende forslag til uttalelse:

Pandemien har vart i to år og synes nå å nærme seg en ny fase hvor strenge smittevernregler ikke lenger synes nødvendige.

Eldre, psykisk syke og personer med funksjonsnedsettelse har vært blant de gausdølene hvor dagliglivet i stor grad har vært preget av pandemien.

Sentrale helsemyndigheter har vært tydelige på at den enkelte kommune bør evaluere pandemiens innvirkning på lokalsamfunnet og hvilke lærdommer vi kan ta med oss.

Vi vet ikke hva fremtiden bringer, men i løpet av en tiårs periode må vi regne med en ny pandemi som vil kreve smitteverntiltak.

REF anbefaler sterkt at kommunen gjennomfører en tverrfaglig evaluering av smitteverntiltakene med tydeliggjøring av viktige læringspunkter fra de to siste årene. Det bør etterfølges av en konkret plan om hvordan vi bedre kan forberede kommunens tjenesteapparat på neste pandemi.

REF ønsker å delta i evalueringen.

REF-3/22

Ark.:

Arkivsaksnr.: 22/150

DIGITAL FOLKEAVSTEMNING OG EVENTUELL OPPLØSNING AV INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Behandling:

Laila Engjom fremmet følgende forslag til uttalelse:

Folkeavstemningen om fylkeskommunens framtid planlegges som en digital avstemning. Det vanskeliggjør valgdeltakelse fra innbyggere uten digital kompetanse eller tilgang til digitale hjelpemidler. Dette gjelder i stor grad de som REF skal være talsperson for.

Det er kritikkverdig at gjennomføringen av valget i vår kommune ikke er oversendt REF til uttalelse mens uttalelsen enda kunne påvirke hvordan valget gjennomføres.
Det er for lite tid igjen til å endre på gjennomføringen nå.

Votering:

Enstemmig vedtatt

Vedtak:

Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har følgende forslag til uttalelse:

Folkeavstemningen om fylkeskommunens framtid planlegges som en digital avstemning. Det vanskeliggjør valgdeltakelse fra innbyggere uten digital kompetanse eller tilgang til digitale hjelpemidler. Dette gjelder i stor grad de som REF skal være talsperson for.

Det er kritikkverdig at gjennomføringen av valget i vår kommune ikke er oversendt REF til uttalelse mens uttalelsen enda kunne påvirke hvordan valget gjennomføres.
Det er for lite tid igjen til å endre på gjennomføringen nå.

REF-4/22

Ark.:

Arkivsaksnr.: 22/151

NY BEHANDLING AV VEDTAK OM NEDLEGGING AV BJØRKVIN BOFELLESKAP

Behandling:

Marit Randi Solberg fremmet følgende forslag til uttalelse:

Bjørkvin bofellesskap er vedtatt nedlagt p.g.a. manglende behov.
Bjørkvin har ca seks boenheter for psykisk utviklingshemmede. I dag er fire av disse i bruk.
Siden vedtaket i 2020 er det blitt klart at 2-4 yngre personer som bor i kommunen i løpet av de nærmeste årene har behov for et botilbud lik det som nå er på Bjørkvin.
Det bør snarest mulig lages en konkret plan for hvordan deres framtidige omsorgsbehov kan løses.
Erfaringsmessig tar det tre til fire år å forberede og gradvis flytte psykisk utviklingshemmede fra foreldrehjemmet til egen bolig.
Det tar enda lenger tid å bygge opp den kunnskap og erfaring som personalet på Bjørkvin alt har.
Vedtaket om nedleggelse bør utsettes til planleggingen om framtidig bosituasjon for psykisk utviklingshemmede i kommunen er vedtatt.

Votering:

Enstemmig vedtatt

Vedtak:**Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har følgende forslag til uttalelse:**

Bjørkvin bofellesskap er vedtatt nedlagt p.g.a. manglende behov.

Bjørkvin har ca seks boenheter for psykisk utviklingshemmede. I dag er fire av disse i bruk.

Siden vedtaket i 2020 er det blitt klart at 2-4 yngre personer som bor i kommunen i løpet av de nærmeste årene har behov for et botilbud lik det som nå er på Bjørkvin.

Det bør snarest mulig lages en konkret plan for hvordan deres framtidige omsorgsbehov kan løses. Erfaringsmessig tar det tre til fire år å forberede og gradvis flytte psykisk utviklingshemmede fra foreldrehjemmet til egen bolig.

Det tar enda lenger tid å bygge opp den kunnskap og erfaring som personalet på Bjørkvin alt har.

Vedtaket om nedleggelse bør utsettes til planleggingen om framtidig bosituasjon for psykisk utviklingshemmede i kommunen er vedtatt.

REF-5/22

Ark.:

Arkivsaksnr.: 22/153

MÅLTIDER SOM SOSIAL MØTEPÅSS HVORDAN RETTE OPP SKADEVIRKNINGENE AV NEDLEGGELSE/ENDRING AV KJØKKENDRIFTEN I VÅRE OMSORGSINSTITUSJONER**Behandling:****Anne S. Toftemo Kvisberg fremmet følgende forslag til uttalelse:**

Ordføreren orienterte i møtet 7.12.21 om effektiviseringen av kjøkkendriften. I den etterfølgende meningsutvekslingen ble det klart uttrykt fra REF at måltidene ikke lenger fungerte som sosiale møteplasser hverken for beboerne på pleie og omsorgshjemmene, eldre hjemmeboende eller de pårørende.

Ordføreren lovet at det skulle hun se på og at hun forsto at det var behov for endring.

I gjeldene informasjonsbrosjyre for Helse og Mestring i Gausdal står det: «Det er kjøkken på hvert sykehjem. Nærheten til kjøkkenet gir mulighet for individuelle tilpasninger og god oppfølging i forhold til ernæring».

I kvalitetsreformen «Leve hele livet» heter det om måltider: «Skape gode mat og måltidsopplevelser for den enkelte».

I REF sak 9/ 21 Aldersvennlig lokalsamfunn - innspill til prosess påpekte vi at effektiviseringen i kjøkkendriften reduserte muligheten for pårørende og besøkende til å dele et måltid med en av beboerne.

Det bør være en høyt prioritert oppgave for Ordføreren å gjøre noe med dette.

Kommunen er tildelt nye ca 500000 kr i «frie midler». Det bør brukes til å «Skape gode mat og måltidsopplevelser for den enkelte».

Votering:

Enstemmig vedtatt

Vedtak:**Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har følgende forslag til uttalelse:**

Ordføreren orienterte i møtet 7.12.21 om effektiviseringen av kjøkkendriften. I den etterfølgende meningsutvekslingen ble det klart uttrykt fra REF at måltidene ikke lenger fungerte som sosiale møteplasser hverken for beboerne på pleie og omsorgshjemmene, eldre hjemmeboende eller de pårørende.

Ordføreren lovet at det skulle hun se på og at hun forsto at det var behov for endring.

I gjeldene informasjonsbrosjyre for Helse og Mestring i Gausdal står det: «Det er kjøkken på hvert sykehjem. Nærheten til kjøkkenet gir mulighet for individuelle tilpasninger og god oppfølging i forhold til ernæring».

I kvalitetsreformen «Leve hele livet» heter det om måltider: «Skape gode mat og måltidsopplevelser for den enkelte».

I REF sak 9/ 21 Aldersvennlig lokalsamfunn - innspill til prosess påpekte vi at effektiviseringen i kjøkkendriften reduserte muligheten for pårørende og besøkende til å dele et måltid med en av beboerne.

Det bør være en høyt prioritert oppgave for Ordføreren å gjøre noe med dette.

Kommunen er tildelt nye ca 500000 kr i «frie midler». Det bør brukes til å «Skape gode mat og måltidsopplevelser for den enkelte».

REF-6/22

Ark.:

Arkivsaksnr.: 22/143

REFERATSAKER/NYE SAKER FRA REF**Behandling:**Arve Bergum fremmet følgende forslag til uttalelse til KS debathefte 2022:

Debattheftet er ikke oversendt REF fra kommunens politiske eller administrative ledelse, men er behandlet i Formannskapet 26. januar 2022.

I debatheftet står det: «Offentlige institusjoners evne til å respondere og levere på innbyggernes behov og forventninger samt praktisering av verdier som integritet, rettssikkerhet og åpenhet har betydning for innbyggernes tillit til dem».

Videre heter det: «Kommuneloven skal bidra til at kommuner er tillitsskapende og generelt drives slik at andre kan ha tillit til dem».

Forskningsstudier har ifølge debatheftet vist at kjennetegn på godt lokaldemokrati med høy tillit er en intern kultur med åpenhet og tillit og en struktur med tydelige ansvarslinjer og en omforent rolleavklaring.

I REF møte 6.2.2020 la formannen fram sak om «Behov for endringer hos kommunens administrative ledelse» etter mange tilbakemeldinger fra innbyggere til REF,s medlemmer om manglende tillit til

administrativ ledelse. Saken ble ikke satt på sakskartet av Kommunedirektøren, men oppført under referatsaker.

REF,s råd til Kommunedirektøren for å gjenvinne tillit var: « Ydmykhet, inkludering, evne til å stole på andre og åpenhet under mottoet - Dette vet du kanskje bedre enn meg»

Tilliten har ikke blitt bedre i løpet av det siste året. 15. September fant Formannen i REF det nødvendig å sende en klage til Statsforvalteren i Innlandet om Kommunedirektørens manglende respekt for gjeldene retningslinjer. Til tross for overskridelser av svarfrist, etterlysning av svar og nye løfter har Statsforvalteren enda ikke ferdigbehandlet klagen.

Formannskapet behandlet 26. januar 2022 Kommunedirektørens framlegg til svar på de seks spørsmålene i KS debathefte 2022. Der ble lokaldemokrati og innbyggernes tillit ikke nevnt med ett ord. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

REF anmoder Ordføreren om «å ta på største alvor» lokaldemokrati og innbyggernes tillit.

Votering:

Enstemmig vedtatt

Vedtak:

Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har følgende forslag til uttalelse:

Debattheftet er ikke oversendt REF fra kommunens politiske eller administrative ledelse, men er behandlet i Formannskapet 26. januar 2022.

I debatheftet står det: «Offentlige institusjoners evne til å respondere og levere på innbyggernes behov og forventninger samt praktisering av verdier som integritet, rettssikkerhet og åpenhet har betydning for innbyggernes tillit til dem».

Videre heter det: «Kommuneloven skal bidra til at kommuner er tillitsskapende og generelt drives slik at andre kan ha tillit til dem».

Forskningsstudier har ifølge debatheftet vist at kjennetegn på godt lokaldemokrati med høy tillit er en intern kultur med åpenhet og tillit og en struktur med tydelige ansvarlinjer og en omforent rolleavklaring.

I REF møte 6.2.2020 la formannen fram sak om «Behov for endringer hos kommunens administrative ledelse» etter mange tilbakemeldinger fra innbyggere til REF,s medlemmer om manglende tillit til administrativ ledelse. Saken ble ikke satt på sakskartet av Kommunedirektøren, men oppført under referatsaker.

REF,s råd til Kommunedirektøren for å gjenvinne tillit var: « Ydmykhet, inkludering, evne til å stole på andre og åpenhet under mottoet - Dette vet du kanskje bedre enn meg»

Tilliten har ikke blitt bedre i løpet av det siste året. 15. September fant Formannen i REF det nødvendig å sende en klage til Statsforvalteren i Innlandet om Kommunedirektørens manglende respekt for gjeldene retningslinjer. Til tross for overskridelser av svarfrist, etterlysning av svar og nye løfter har Statsforvalteren enda ikke ferdigbehandlet klagen.

Formannskapet behandlet 26. januar 2022 Kommunedirektørens framlegg til svar på de seks spørsmålene i KS debathefte 2022. Der ble lokaldemokrati og innbyggernes tillit ikke nevnt med ett ord. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

REF anmoder Ordføreren om «å ta på største alvor» lokaldemokrati og innbyggernes tillit.

Innspill fra rådsmedlemmene vedr. nye saker:

- Oppfølging av referat fra Dialogseminaret 2021
- Gjennomgang omsorg psykisk helse
- Årsmelding REF 2021
- Stortingsmelding 24 (2019-2020), lindrende behandling og omsorg.
Forslag til konkrete tiltak fra REF
- Orientering om skjema brukt til kartlegging i.f.m. hverdagsrehabilitering.
- HDO-plasser jfr. info til formannskapet

Referatsak:

- Helsedirektoratet v/ Senteret for et aldersvennlig Norge gjennomfører en undersøkelse om eldreråd og behov for opplæring. Leder besvarer denne på vegne av REF.